Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
PAOLA MENGOZZIHO
přednesené dne 23. prosince 2015 [1]

Věc C-558/14

Mimoun Khachab
proti
Subdelegación de Gobierno en Álava

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Vrchní soud autonomní oblasti Baskicko, Španělsko)]

„Řízení o předběžné otázce — Právo na sloučení rodiny — Státní příslušník třetí země — Směrnice 2003/86/ES — Podmínky — Článek 7 odst. 1 písm. c) — Stálé, pravidelné a dostatečné finanční příjmy — Prognóza — Metoda hodnocení — Pravděpodobnost, že si osoba usilující o sloučení rodiny udrží tyto příjmy i po podání žádosti o sloučení rodiny — Doba, po kterou musí osoba usilující o sloučení rodiny mít takovéto příjmy“

1. V projednávané věci se má Soudní dvůr vyjádřit ke skutečnostem, na jejichž základě mohou členské státy podmínit vstup rodinných příslušníků státního příslušníka třetí země na území těchto členských států a jejich pobyt na tomto území. Podle článku 7 směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny [2], který upravuje vstup a pobyt rodinných příslušníků státních příslušníků třetích zemí, mohou členské státy požadovat, aby osoba usilující o sloučení rodiny měla ubytování, zdravotní pojištění a stálé a pravidelné finanční příjmy, které jsou dostatečné pro výživu její a jejích rodinných příslušníků, a aby dodržovala integrační opatření.

2. Předkládající soud se obrací na Soudní dvůr s otázkou týkající se podmínky finančních příjmů, konkrétněji toho, zda osoba usilující o sloučení rodiny tuto podmínku splňuje, pokud má finanční příjmy dostatečné pro výživu její a jejích rodinných příslušníků v den, kdy podává žádost o sloučení rodiny příslušným orgánům dotyčného členského státu, nebo zda tento členský stát může požadovat, aby tato osoba měla takovéto finanční příjmy i po tomto datu, s cílem získat jistotu, že i poté, co její rodinní příslušníci vstoupí na dané území, bude nadále schopna zajišťovat jejich výživu.

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Úř. věst. L 251, s. 12; Zvl. vyd. 19/06, s. 224.

3. Soudní dvůr se již sice vyjádřil k integračním opatřením, jejichž dodržení může dotyčný členský stát požadovat od osoby usilující o sloučení rodiny [3], nebo k dostatečnosti finančních příjmů, která vylučuje, aby osoba usilující o sloučení rodiny využila systém sociální pomoci daného členského státu [4], avšak zatím nebyl dotázán na to, zda lze od osoby usilující o sloučení rodiny požadovat, aby prokázala, že si se vší pravděpodobností udrží finanční příjmy, které má k dispozici, i po podání žádosti o sloučení rodiny, a případně i po jak dlouhou dobu. Projednávaná věc je tedy pro Soudní dvůr příležitostí k tomu, aby se výše uvedenou otázkou zabýval.

I – **Právní rámec**

A – *Unijní právo*

4. Článek 1 směrnice 2003/86 stanoví, že „cílem této směrnice je stanovit podmínky pro uplatňování práva na sloučení rodiny státními příslušníky třetích zemí, kteří oprávněně pobývají na území členských států“.

5. Článek 3 odst. 1 stanoví, že tato směrnice „se použije, pokud je osoba usilující o sloučení rodiny držitelem povolení k pobytu vydaného členským státem s dobou platnosti alespoň jeden rok, lze odůvodněně předpokládat, že získá právo trvalého pobytu, a pokud jsou členové jeho rodiny státními příslušníky třetí země s jakýmkoliv právním postavením“.

6. Článek 4 odst. 1 směrnice 2003/86 stanoví:

„Členské státy povolí vstup a pobyt níže uvedených rodinných příslušníků podle této směrnice a s výhradou dodržení podmínek uvedených v kapitole IV, jakož i v článku 16:

a) manžela nebo manželky osoby usilující o sloučení rodiny […]“

7. Součástí kapitoly IV směrnice 2003/86 je čl. 7 odst. 1, který zní takto:

„Při podání žádosti o sloučení rodiny může dotyčný členský stát požadovat po žadateli, aby prokázal, že osoba usilující o sloučení rodiny má:

a) ubytování považované za obvyklé pro rodinu srovnatelné velikosti ve stejné oblasti, které odpovídá obecným normám zdraví a bezpečnosti platným v daném členském státě;

b) zdravotní pojištění pro sebe a své rodinné příslušníky, pokud jde o všechna rizika běžně krytá státním příslušníkům daného členského státu;

3 — Viz mé stanovisko ve věci Dogan (C-138/13, EU:C:2014:287, body 44 až 61), jakož i rozsudek K a A (C-153/14, EU:C:2015:453). Rád bych upřesnil, že k integračním opatřením se Soudní dvůr vyjádřil v souvislosti se směrnicí Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (Úř. věst. L 16, s. 44; Zvl. vyd. 19/06, s. 272). Viz rozsudek P a S (C-579/13, EU:C:2015:369).

4 — Rozsudky Chakroun (C-578/08, EU:C:2010:117), jakož i O a další (C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, body 70 až 81). Soudní dvůr se rovněž vyjádřil k otázce dostatečnosti finančních příjmů požadovaných od osoby usilující o sloučení rodiny v případě, že tato osoba není, tak jako v projednávané věci, příslušníkem třetí země, nýbrž je občanem Unie, jehož postavení je upraveno směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46). Viz zejména rozsudky Brey (C-140/12, EU:C:2013:565, bod 61) a Dano (C-333/13, EU:C:2014:2358, bod 63).

c) stálé a pravidelné finanční příjmy, které jsou dostatečné pro výživu jeho a jeho rodinných příslušníků, aniž by využíval systému sociální pomoci daného členského státu. Členské státy zhodnotí tyto příjmy podle jejich povahy a pravidelnosti a mohou přihlédnout k výši minimální mzdy a důchodu v dotyčném státě, jakož i k počtu rodinných příslušníků.“

8. Článek 16 odst. 1 směrnice 2003/86 stanoví:

„Členské státy mohou zamítnout žádost o vstup a pobyt za účelem sloučení rodiny nebo popřípadě odejmout povolení k pobytu rodinným příslušníkům či zamítnout prodloužení jeho doby platnosti za těchto okolností:

a) pokud podmínky stanovené touto směrnicí nejsou nebo již nejsou splněny.

Při prodloužení doby platnosti povolení k pobytu, pokud osoba usilující o sloučení rodiny nemá dostatečné příjmy, aniž by využívala systému sociální pomoci členského státu, jak je uvedeno v čl. 7 odst. 1 písm. c), zohlední členský stát příspěvky rodinných příslušníků k příjmu domácnosti;

[…].“

9. Článek 17 směrnice 2003/86 stanoví, že „[č]lenské státy berou náležitě v úvahu povahu a pevnost rodinných vztahů dotyčné osoby a dobu trvání jejího pobytu v členském státě, jakož i existenci rodinných, kulturních a sociálních vazeb se zemí původu v případě, že žádost zamítnou, odejmou povolení k pobytu či zamítnou prodloužení jeho doby platnosti nebo rozhodnou o navrácení osoby usilující o sloučení rodiny nebo jejích rodinných příslušníků“.

B – *Španělské právní předpisy*

10. Článek 16 odst. 2 zákona č. 4/2000 ze dne 11. ledna 2000 o právech a svobodách cizinců ve Španělsku a o jejich sociální integraci (Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social) [5] (dále jen „zákon č. 4/2000“) stanoví, že „cizinci pobývající ve Španělsku mají právo na sloučení s rodinnými příslušníky uvedenými v článku 17“. Článek 17 odst. 1 písm. a) téhož předpisu uvádí, že výše uvedení cizinci mají právo na sloučení rodiny zejména s „manželem/manželkou cizince za předpokladu, že mezi manželi nedošlo k faktické či právní odluce a že manželství nebylo uzavřeno protiprávním způsobem“.

11. Článek 18 odst. 2 zákona č. 4/2000, který se týká „podmínek sloučení rodiny“, stanoví, že „osoba usilující o sloučení rodiny je povinna prokázat způsobem, který je stanoven v právních předpisech, že má k dispozici přiměřené bydlení a finanční příjmy dostatečné k tomu, aby pokryly její potřeby i potřeby její rodiny po sloučení. Při posouzení výše příjmů pro účely sloučení rodiny se nezohlední příjmy plynoucí ze systému sociální péče, avšak zohlední se ostatní příjmy manžela/manželky, který/á by pobýval/a ve Španělsku a žil/a ve společné domácnosti s osobou usilující o sloučení rodiny“.

5 — BOE č. 10 ze dne 12. ledna 2000.

12. Článek 54 odst. 1 královského nařízení č. 557/2011 ze dne 20. dubna 2011, kterým se přijímá prováděcí nařízení k zákonu č. 4/2000 o právech a svobodách cizinců ve Španělsku a o jejich sociální integraci, ve znění zákona č. 2/2009 (El Real Decreto 557/2011, de 20 de abril, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, tras su reforma por Ley Orgánica 2/2009) [6] (dále jen „královské nařízení č. 557/2011“), stanoví:

„Cizinec podávající žádost o povolení k pobytu pro účely sloučení se svými rodinnými příslušníky musí v okamžiku podání žádosti o toto povolení předložit doklady, jimiž prokáže, že má k dispozici finanční příjmy dostatečné k tomu, aby zajistil potřeby své rodiny, včetně zajištění zdravotní péče v případě, že není pokryta systémem sociálního zabezpečení, a to k okamžiku podání žádosti o povolení v minimální výši, která je uvedena níže, v eurech nebo v odpovídající výši v zahraniční měně, podle počtu osob, s nimiž žádá o sloučení, a také s ohledem na počet vyživovaných rodinných příslušníků, kteří s ním již ve Španělsku žijí ve společné domácnosti:

a) v případě rodin čítajících dva členy včetně osoby usilující o sloučení rodiny a sloučené osoby po jejím příjezdu do Španělska je vyžadována částka, která měsíčně představuje 150 % [Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples (dále jen ‚IPREM‘)] […].“

13. IPREM je referenčním ukazatelem používaným ve Španělsku zejména pro účely poskytování podpor, stipendií, důchodů a dávek v nezaměstnanosti. Po svém vytvoření v roce 2004 nahradil minimální mzdu, která představovala referenční ukazatel pro účely poskytování těchto podpor.

14. Článek 54 odst. 2 první pododstavec královského nařízení č. 557/2011 stanoví, že „povolení k pobytu se neudělí, pokud je bez jakýchkoli pochyb určeno, že si osoba usilující o sloučení rodiny nebude moci udržet finanční příjmy během roku následujícího po datu podání žádosti. Pro účely tohoto určení se vyhlídka na zachování zdroje příjmů během zmíněného roku odhadne s ohledem na vývoj prostředků osoby usilující o sloučení rodiny během šesti měsíců předcházejících datu podání žádosti“.

II – **Skutkové okolnosti, původní řízení a předběžná otázka**

15. Mimoun Khachab je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu ve Španělsku. Od roku 2009 žije v manželství s Ilham Aghadar.

16. Dne 20. února 2012 podal Mimoun Khachab k Subdelegación del Gobierno en Álava (zastoupení španělské vlády v Álavě) žádost o povolení přechodného pobytu ve prospěch své manželky, a to za účelem sloučení rodiny.

17. Zastoupení španělské vlády v Álavě tuto žádost zamítlo rozhodnutím ze dne 26. března 2012 s odůvodněním, že Mimoun Khachab „neprokázal, že má finanční příjmy dostatečné k tomu, aby uspokojil potřeby rodiny po jejím sloučení“.

18. Proti tomuto rozhodnutí podal Mimoun Khachab správní opravný prostředek. Tento opravný prostředek byl zamítnut rozhodnutím zastoupení španělské vlády v Álavě ze dne 25. května 2012. Toto zastoupení uvedlo, že pracovní smlouva předložená Mimounem Khachabem, kterou uzavřel dne 16. února 2012 s podnikem Construcciones y distribuciones constru-label SL, byla dne 1. března 2012 ukončena, že Mimoun Khachab pracoval pro tento podnik pouze 15 dnů v roce 2012 a 48 dnů v roce 2011 a že v okamžiku, kdy výše uvedené zastoupení vydalo rozhodnutí, proti němuž byl podán opravný

6 — BOE č. 103 ze dne 30. dubna 2011.

prostředek, nevykazoval žadatel žádnou pracovní činnost. Zastoupení tedy dospělo k závěru, že dotyčný nemá finanční příjmy dostatečné pro výživu své rodiny po jejím sloučení. Zdůraznilo rovněž, že nic nenasvědčuje tomu, že by si dotyčný tyto příjmy udržel během roku následujícího po datu podání své žádosti.

19. Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Vitoria-Gasteiz (správní soud č. 1 ve Vitoria-Gasteiz) potvrdil rozsudkem ze dne 29. ledna 2013 rozhodnutí zastoupení španělské vlády v Álavě ze dne 25. května 2012. Uvedl, že Mimoun Khachab odpracoval za dobu šesti měsíců předcházejících podání žádosti o sloučení rodiny pouhých 63 dnů pro podnik Construcciones y Distribuciones constru-label SL, přičemž jeho mzda činila 929 eur. Zdůraznil rovněž, že pracovní smlouvy předložené Mimounem Khachabem, které předcházely pracovní smlouvě uzavřené s výše uvedeným podnikem, trvaly krátkou dobu. Dospěl tedy k závěru, že nic nenasvědčuje tomu, že Mimoun Khachab bude mít během roku následujícího po datu podání žádosti i nadále finanční příjmy dostatečné pro výživu svých rodinných příslušníků.

20. Proti rozsudku ze dne 29. ledna 2013 podal Mimoun Khachab odvolání k předkládajícímu soudu. Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Vitoria-Gasteiz (správní soud č. 1 ve Vitoria-Gasteiz) vytýká zejména to, že nezohlednil novou skutečnost, a sice tu, že od 26. listopadu 2012 pracuje při sklizni citrusových plodů, takže má finanční příjmy dostatečné pro výživu svých rodinných příslušníků. Abogado del Estado (státní zástupce) navrhl, aby byl tento opravný prostředek zamítnut, přičemž uvedl, že nové skutečnosti nemohou být zohledněny a že ze správního spisu vyplývá, že nelze předpokládat, že by finanční příjmy navrhovatele byly zachovány i během roku následujícího po datu podání jeho žádosti.

21. Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Vrchní soud autonomní oblasti Baskicko) se tedy rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Má být čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená v původním řízení, která umožňuje zamítnout sloučení rodiny z důvodu, že osoba usilující o sloučení rodiny nemá stálé a pravidelné finanční příjmy dostačující pro výživu její a jejích rodinných příslušníků, přičemž vnitrostátní orgány zamítnutí vydávají na základě prognózy pravděpodobnosti, že si osoba usilující o sloučení rodiny udrží finanční příjmy během roku následujícího po datu podání žádosti, jakož i na základě vývoje finančních příjmů během šesti měsíců předcházejících tomuto podání?“

22. K této otázce předložily písemná vyjádření španělská, německá, francouzská, maďarská a nizozemská vláda, jakož i Evropská komise.

III – **Posouzení**

23. Podstatou otázky předkládajícího soudu položené Soudnímu dvoru je, zda čl. 7 odst. 1 návětí a písm. c) směrnice 2003/86, v němž se stanoví, že dotyčný členský stát může požadovat, aby osoba usilující o sloučení rodiny prokázala, že má „stálé a pravidelné finanční příjmy, které jsou dostatečné pro výživu je[jí] a je[jích] rodinných příslušníků“, opravňuje příslušné orgány tohoto státu k provedení prognózy týkající se finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny, tj. k tomu, aby zohlednily nejen finanční příjmy, které má osoba usilující o sloučení rodiny v den podání žádosti a/nebo v den přezkoumání žádosti o sloučení rodiny, ale i finanční příjmy, jež bude tato osoba mít během roku následujícího po datu podání žádosti, přičemž pravděpodobnost, že si osoba usilující o sloučení rodiny udrží své finanční příjmy po dobu jednoho roku, je posuzována na základě příjmů, jež tato osoba měla během šesti měsíců předcházejících podání žádosti.

24. Rád bych poznamenal, že předběžná otázka se týká nikoli „dostatečnosti“ finančních příjmů, tj. výše těchto příjmů s ohledem zejména na výši minimálních vnitrostátních mezd a důchodů, nýbrž „stálosti“ a „pravidelnosti“ finančních příjmů, neboť cílem je určit, zda příslušné orgány dotyčného členského státu mohou požadovat nejen to, aby osoba usilující o sloučení rodiny měla dostatečné finanční příjmy v minulosti, ale i to, aby je měla i v budoucnosti po dobu a v četnosti, které budou určeny.

25. V tomto stanovisku se proto nebudu zabývat otázkou, zda španělské orgány mohou požadovat od osob usilujících o sloučení rodiny minimální příjem ve výši 150 % IPREM [7], aniž přitom poruší čl. 7 odst. 1 návětí a písm. c) směrnice 2003/86. Rád bych nicméně upřesnil, že v rozsudku Chakroun Soudní dvůr rozhodl, že „členské státy mohou uvést určitou částku jako referenční výši, ale nikoli v tom smyslu, že by mohly stanovit výši minimálního příjmu, při jehož nedosažení bude jakékoli sloučení rodiny zamítnuto, a to nezávisle na konkrétním přezkumu situace každého žadatele“ [8], a že takový výklad je potvrzen článkem 17 směrnice 2003/86 [9], který vyžaduje přezkum v každém jednotlivém případě.

26. Konkrétněji otázka, která byla Soudnímu dvoru položena, obsahuje podle mého názoru dvě části. Nejprve se předkládající soud táže Soudního dvora na možnost příslušných orgánů dotyčného členského státu zohlednit budoucí finanční příjmy osoby usilující o sloučení rodiny, tj. na samotnou podstatu prognózy týkající se podmínky finančních příjmů, která je stanovena v čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86. Dále pak se předkládající soud táže Soudního dvora na skutečnosti, které mají být v rámci takovéto prognózy zohledněny, tj. na délku období, během něhož musí mít osoba usilující o sloučení rodiny dostatečné finanční příjmy (podle španělské právní úpravy jeden rok od data podání žádosti o sloučení rodiny), a na pravděpodobnost, že tyto finanční příjmy budou zachovány po celé toto období (podle španělské právní úpravy se pravděpodobnost, že si osoba usilující o sloučení rodiny udrží své příjmy i po podání žádosti, hodnotí na základě vývoje příjmů během šesti měsíců předcházejících podání této žádosti).

27. Níže tedy nejprve přezkoumám, zda čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86 umožňuje, aby byla prováděna prognóza týkající se finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny. Uvádím přitom již nyní, že podle mého názoru není žádných pochyb o tom, že tato směrnice opravňuje členské státy k tomu, aby takovouto prognózu prováděly. Následně budu zkoumat, jakou metodu používají příslušné orgány dotyčného členského státu, aby zhodnotily, zda je pravděpodobné, že si osoba usilující o sloučení rodiny udrží finanční příjmy, které má k dispozici, a po jak dlouhou dobu. V této souvislosti uvedu, že jestliže směrnice 2003/86 tuto otázku neupravuje, členské státy mohou svobodně určit metodu, kterou použijí pro hodnocení finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny, avšak takovou možnost mohou uplatňovat pouze takovým způsobem, aby dodržovaly cíl sledovaný touto směrnicí, jímž je usnadnění sloučení rodiny. Metodu hodnocení, kterou definuje taková španělská právní úprava, jak byla připomenuta v předchozím bodě, budu tedy zkoumat ve světle tohoto cíle.

A – *K možnosti příslušných orgánů dotyčného členského státu provádět prognózu týkající se finančních příjmů uvedených v čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86*

28. Článek 7 odst. 1 směrnice 2003/86 stanoví, že dotyčný členský stát „[může] požadovat po žadateli, aby prokázal, že osoba usilující o sloučení rodiny má“ zejména „stálé a pravidelné finanční příjmy, které jsou dostatečné pro výživu jeho a jeho rodinných příslušníků, aniž by využíval systému sociální pomoci daného členského státu“. Pojmy „stálé“ a „pravidelné“ finanční příjmy však tento článek nedefinuje. Je

7 — Viz body 12 a 13 tohoto stanoviska.

8 — C-578/08, EU:C:2010:117, bod 48.

9 — Viz bod 9 tohoto stanoviska.

v něm sice uvedeno, že členské státy „zhodnotí tyto příjmy podle jejich povahy a pravidelnosti“ [10], ale tato formulace je natolik neurčitá, že neumožňuje určit, zda jsou dotčené příjmy „stálé“ a „pravidelné“. Pojem „dostatečné“ finanční příjmy naopak tento článek definuje, přinejmenším negativním způsobem (jedná se o finanční příjmy, jejichž výše umožňuje osobě usilující o sloučení rodiny a jejím rodinným příslušníkům zajistit si obživu, aniž by museli využít systému sociální pomoci), ale poskytuje i údaje, pokud jde o metodu jejich hodnocení. Článek 7 odst. 1 písm. c) poslední věta totiž stanoví, že členské státy mohou při hodnocení těchto příjmů „přihlédnout k výši minimální mzdy a důchodu v dotyčném státě, jakož i k počtu rodinných příslušníků“.

29. Jinými slovy, odst. 1 tohoto článku neupřesňuje, zda lze stálost a pravidelnost finančních příjmů hodnotit v rámci prognózy. Domnívám se totiž, že okolnosti, že je v tomto článku použit přítomný čas („může dotyčný členský stát požadovat po žadateli, aby prokázal, že osoba usilující o sloučení rodiny *má*“) [11], by neměl být přikládán žádný zvláštní význam: z použití přítomného času namísto času budoucího („může dotyčný členský stát požadovat po žadateli, aby prokázal, že osoba usilující o sloučení rodiny *bude mít*“) podle mého názoru nelze vyvozovat, že takováto prognóza je vyloučena [12]. Rovněž tak nelze vykládat tento článek v tom smyslu, že osoba usilující o sloučení rodiny musí mít dostatečné finanční příjmy „[p]ři podání žádosti“. Toto příslovečné určení času se podle mého mínění vztahuje nikoli k vlastnictví těchto finančních příjmů, nýbrž k možnosti dotyčného členského státu požadovat důkaz o těchto příjmech: „při podání žádosti“ může totiž „dotyčný členský stát požadovat“ po žadateli, aby prokázal, že osoba usilující o sloučení rodiny má dostatečné finanční příjmy [13].

30. Článek 7 odst. 1 směrnice 2003/86 sice nestanoví, zda lze stálost a pravidelnost finančních příjmů hodnotit prostřednictvím prognózy, jeví se mi však, že odpověď na tuto otázku poskytuje článek 16 této směrnice.

31. Článek 16 odst. 1 návětí a písm. a) směrnice 2003/86 totiž stanoví, že „[č]lenské státy mohou zamítnout žádost o vstup a pobyt za účelem sloučení rodiny nebo popřípadě *odejmout povolení k pobytu rodinným příslušníkům* či zamítnout prodloužení jeho doby platnosti“, zejména „pokud podmínky stanovené touto směrnicí nejsou *nebo již nejsou* splněny“ [14]. Jinými slovy, pokud poté, co byl povolen vstup a pobyt rodinných příslušníků, „již není splněna“ některá z podmínek sloučení rodiny stanovených směrnicí 2003/86, příslušné orgány dotyčného členského státu mohou rodinným příslušníkům povolení k pobytu odejmout. Povinnost osoby usilující o sloučení rodiny mít finanční příjmy, které jsou dostatečné pro její výživu a výživu jejích rodinných příslušníků, aniž by využívala systému sociální pomoci dotyčného členského státu, patří mezi „podmínky“, jimiž směrnice 2003/86 výslovně podmiňuje povolení sloučení rodiny. Článek 7 odst. 1 písm. c) této směrnice je totiž uveden mezi ustanoveními obsaženými v kapitole IV této směrnice, která je nadepsána „Podmínky pro výkon práva na sloučení rodiny“ [15]. Z článku 16 odst. 1 uvedené směrnice tedy vyplývá, že dotyčné členské státy *mohou* požadovat, aby osoba usilující o sloučení rodiny měla finanční příjmy dostatečné pro

10 — V tomto ohledu uvádím, že pozměněný návrh směrnice Rady o právu na sloučení rodiny, který předložila Komise dne 2. května 2002 [COM(2002) 225 final], jasně rozlišoval mezi „stálostí“ a „pravidelností“ finančních příjmů, do konečného znění čl. 7 odst. 1 písm, c) směrnice 2003/86 však převzat nebyl. V tomto návrhu bylo totiž uvedeno, že „kritérium stálosti finančních příjmů se určí podle povahy a pravidelnosti těchto příjmů“.

11 — Kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

12 — V této souvislosti upřesňuji, že z použití přítomného času v čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 nelze podle mého mínění vyvodit ani to, že je třeba mít automaticky za to, že osoba usilující o sloučení rodiny, která předloží podepsanou pracovní smlouvu na dobu neurčitou nebo určitou, která *dosud nevstoupila v platnost*, nesplňuje podmínku týkající se finančních příjmů: v takovémto případě je třeba provést přezkoumání osobní situace této osoby. Viz body 25 a 39 tohoto stanoviska, jakož i pokud jde o směrnici 2004/38, mé stanovisko přednesené ve věci Alokpa a Moudoulou (C-86/12, EU:C:2013:197, body 23 až 30).

13 — Samozřejmě s výhradou vnitrostátních procesních pravidel, jež umožňují, aby byl takovýto důkaz předložen během řízení. V této souvislosti viz mé stanovisko přednesené ve věci Alokpa a Moudoulou (C-86/12, EU:C:2013:197, body 31 a 32).

14 — Kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

15 — V tomto ohledu uvádím, že čl. 16 odst. 1 písm. a) druhý pododstavec směrnice 2003/86 výslovně odkazuje na finanční příjmy uvedené v čl. 7 odst. 1 písm. c) této směrnice. Stanoví totiž, že „[p]ři prodloužení doby platnosti povolení k pobytu, pokud osoba usilující o sloučení rodiny nemá dostatečné příjmy, aniž by využívala systému sociální pomoci členského státu, jak je uvedeno v čl. 7 odst. 1 písm. c), zohlední členský stát příspěvky rodinných příslušníků k příjmu domácnosti“.

výživu svých rodinných příslušníků *po celou dobu pobytu* na území dotyčného členského státu, tedy až do okamžiku, kdy rodinní příslušníci získají povolení k pobytu, které nebude závislé na povolení k pobytu osoby usilující o sloučení rodiny. Od tohoto okamžiku totiž nespadají do působnosti směrnice 2003/86 o právu na sloučení rodiny.

32. Závěr, k němuž jsem dospěl v předchozím bodě, potvrzuje přezkum přípravných prací k článkům 7 a 16 směrnice 2003/86. Vyplývá z nich totiž, že tento článek 16 v té podobě, v jaké byl uveden v původním návrhu směrnice předloženém Komisí, stanovil, že jedinými důvody pro odejmutí povolení k pobytu rodinným příslušníkům či zamítnutí prodloužení jeho doby platnosti je padělání dokladů nebo podvod a účelový sňatek či účelové osvojení [16]. Ve svém původním znění tedy uvedený článek 16 nestanovil, že povolení k pobytu rodinným příslušníkům může být odejmuto, pokud osoba usilující o sloučení rodiny již nemá finanční příjmy dostatečné pro jejich výživu. Teprve na základě návrhu vzneseného delegacemi několika členských států, podle něhož měla být do znění čl. 7 odst. 1 vložena minimální lhůta, během níž musí osoba usilující o sloučení rodiny splnit především podmínku týkající se dostatečných finančních příjmů [17], a vzhledem k tomu, že se delegace nemohly shodnout na délce této lhůty [18], byl tentýž článek 16 změněn v tom smyslu, že stanovil možnost členských států odejmout povolení k pobytu rodinným příslušníkům v případě, že osoba usilující o sloučení rodiny již nesplňuje podmínku stanovenou v čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86. Právě proto, že členské státy mohou požadovat, aby osoba usilující o sloučení rodiny měla finanční příjmy dostatečné pro výživu svých rodinných příslušníků i po jejich vstupu na území daných členských států, opravňuje čl. 16 odst. 1 této směrnice členské státy k tomu, aby odejmuly povolení k pobytu rodinným příslušníkům osoby usilující o sloučení rodiny, která poté, co bylo sloučení rodiny povoleno, již tuto podmínku nesplňuje.

33. Ještě jiné ustanovení směrnice 2003/86 nasvědčuje tomu, že členské státy mohou povolit svým příslušným orgánům, aby prováděly prognózu týkající se finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny. Článek 3 odst. 1 této směrnice stanoví, že tato směrnice „se použije, pokud je osoba usilující o sloučení rodiny držitelem povolení k pobytu vydaného členským státem s dobou platnosti alespoň jeden rok, *lze odůvodněně předpokládat, že získá právo trvalého pobytu*, a pokud jsou členové jeho rodiny státními příslušníky třetí země s jakýmkoliv právním postavením“ [19]. Tento článek neupřesňuje, na základě čeho „lze odůvodněně předpokládat, že získá právo trvalého pobytu“. Naproti tomu sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu týkající se pokynů pro používání směrnice 2003/86 ze dne

16 — Viz čl. 14 odst. 1 návrhu směrnice Rady o sloučení rodiny, který předložila Komise dne 1. prosince 1999 [COM(1999) 638 final].

17 — Některé delegace vznesly totiž otázku, zda „konstatování, že osoba usilující o sloučení rodiny splňuje podmínky stanovené v tomto ustanovení, musí být učiněno výlučně v okamžiku podání žádosti, nebo zda může být učiněno i později“. Konkrétně si kladly otázku, jakým způsobem má být vyřízena žádost o sloučení rodiny, pokud v okamžiku podání žádosti osoba usilující o sloučení rodiny splňuje podmínku týkající se finančních příjmů, ale později ji již nesplňuje, například proto, že přišla o zaměstnání. V této souvislosti viz dokument Rady č. 11524/00 ze dne 4. ledna 2011, který je dostupný na internetové stránce veřejného rejstříku dokumentů Rady (poznámka pod čarou k článku 9 návrhu směrnice, který se v konečném znění této směrnice stal článkem 7, odkazuje na návrhy německé a rakouské delegace týkající se okamžiku, kdy má být posuzováno, zda osoba usilující o sloučení rodiny splňuje podmínku týkající se finančních příjmů).

18 — S ohledem na dotazy uvedené v předchozí poznámce pod čarou, jež vznesly delegace některých států, navrhlo předsednictvo Rady, aby byl čl. 9 odst. 1 návrhu směrnice doplněn následujícím pododstavcem: „dotyčný členský stát může požadovat, aby osoba usilující o sloučení rodiny splňovala podmínky uvedené v odstavci 1 po dobu, která nesmí být delší než dva roky od vstupu rodinných příslušníků […]“ (dokument Rady č. 7145/01 ze dne 23. března 2001). Některé delegace (německá, řecká, nizozemská, rakouská) však uvedly, že upřednostňují delší lhůtu trvající tři až pět let (dokument Rady č. 7144/01 ze dne 23. března 2001; dokument Rady č. 7612/01 ze dne 11. dubna 2001 a dokument Rady č. 9019/01 ze dne 21. května 2001). Některé delegace (německá, řecká, rakouská) navrhly, aby se lhůta, po kterou musí mít osoba usilující o sloučení rodiny finanční příjmy dostatečné pro výživu svých rodinných příslušníků, řídila délkou pobytu, jež těmto rodinným příslušníkům umožňuje získat samostatné povolení k pobytu, nezávislé na povolení k pobytu osoby usilující o sloučení rodiny, tj. aby trvala čtyři roky od okamžiku podání takovéto žádosti (v konečném znění směrnice 2003/86 se jedná o dobu pěti let, jak je stanoveno v čl. 15 odst. 1) (dokument Rady č. 7144/01 ze dne 23. března 2001; dokument Rady č. 8491/01 ze dne 10. května 2001 a dokument Rady č. 9019/01 ze dne 21. května 2001). Jiné delegace (belgická, španělská, francouzská) si naopak přály, aby doba, po kterou musí mít osoba usilující o sloučení rodiny finanční příjmy dostatečné pro výživu svých rodinných příslušníků, byla zkrácena na jeden rok (dokument Rady č. 7144/01 ze dne 23. března 2001; dokument Rady č. 7612/01 ze dne 11. dubna 2001; dokument Rady č. 8491/01 ze dne 10. května 2001; dokument Rady č. 9019/01 ze dne 21. května 2001 a dokument Rady č. 11330/01 ze dne 2. srpna 2001). Předsednictvo Rady, které konstatovalo, že delegace členských států nedospěly ke shodě, navrhlo, aby byly zavedeny různé maximální lhůty pro manžela/manželku a nezletilé děti (jeden rok), pro nejbližšího příbuzného v přímé vzestupné linii a pro zletilé děti (dva roky) a pro partnera, který neuzavřel manželství (tři roky, následně dva roky). Tento návrh však nebyl přijat (dokument Rady č. 10922/01 ze dne 20. července 2001 a dokument Rady č. 11542/01 ze dne 11. září 2001).

19 — Kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

3. dubna 2014 [20] (dále jen „sdělení Komise“) uvádí, že v případě osoby usilující o sloučení rodiny, jejíž povolení k pobytu bylo „vyd[áno] pro specifický účel, jež m[á] omezenou platnost a nelze [jej] prodloužit“, nelze odůvodněně předpokládat, že tato osoba získá právo trvalého pobytu [21]. Vzhledem k tomu, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2003/86 přiznává příslušným orgánům dotyčného členského státu možnost provádět prognózu týkající se získání práva trvalého pobytu, bylo by přitom nelogické, kdyby byla těmto orgánům upřena možnost provádět takovouto prognózu v souvislosti s finančními příjmy, jež bude osoba usilující o sloučení rodiny mít poté, co bude povoleno sloučení rodiny.

34. Uvádím, že právě takovýmto způsobem ostatně Komise vykládá čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86. Ve sdělení Komise je totiž uvedeno, že „[p]osouzení stálosti a pravidelnosti příjmů se musí zakládat na předpokladu, jaké příjmy lze důvodně očekávat v blízké budoucnosti, tak aby žadatel nemusel využívat systému sociální pomoci“ [22].

35. Co se týče projednávané věci, čl. 54 odst. 2 první pododstavec královského nařízení č. 557/2011 ukládá příslušným orgánům povinnost provést prognózu týkající se finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny, neboť stanoví, že tyto orgány odhadnou „vyhlídk[u] na zachování zdroje příjmů během […] roku“ následujícího po datu podání žádosti o sloučení rodiny. Jak jsem přitom uvedl výše, směrnice 2003/86 takovouto prognózu povoluje.

36. Je tedy třeba předkládajícímu soudu odpovědět v tom smyslu, že čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86, vykládaný ve spojení s čl. 16 odst. 1 písm. a) a s čl. 3 odst. 1 téže směrnice, nebrání tomu, aby členské státy povolily příslušným orgánům provést prognózu týkající se finančních příjmů, které má osoba usilující o sloučení rodiny, tedy zohlednit nejen pouze finanční příjmy, které má osoba usilující o sloučení rodiny při podání žádosti o sloučení rodiny, ale rovněž finanční příjmy, které bude mít po podání této žádosti.

B – *K hodnocení, jež provádějí příslušné orgány členských států, týkajícímu se pravděpodobnosti, že si osoba usilující o sloučení rodiny udrží finanční příjmy, které má k dispozici, i po podání žádosti o sloučení rodiny*

37. Ze směrnice 2003/86 sice jasně vyplývá, že členské státy mohou povolit svým příslušným orgánům, aby provedly prognózu týkající se finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny, avšak tato směrnice neupřesňuje, na základě jaké metody má být posouzeno, zda si osoba usilující o sloučení rodiny udrží finanční příjmy, které má dispozici, a nestanoví ani to, po jak dlouhou dobu si musí tyto

20 — COM(2014) 210 final.

21 — Sdělení Komise, bod 2.1. Komise v této souvislosti upřesňuje, že „[j]elikož se druh a účel povolení k pobytu v jednotlivých členských státech výrazně liší, je na těchto členských státech, aby určily, jaký druh povolení k pobytu uznávají za dostatečný k usouzení, že tyto odůvodněné předpoklady existují“ (sdělení Komise, bod 2.1). Rád bych upřesnil, že podmínka spočívající v tom, že „lze odůvodněně předpokládat, že [osoba usilující o sloučení rodiny] získá právo trvalého pobytu“, může být podle mého mínění vykládána jakožto odkaz na získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, které je stanoveno ve směrnici 2003/109. Článek 8 odst. 1 této směrnice totiž stanoví, že „[s] výhradou článku 9 má právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta *trvalou povahu*“ (kurziva provedena autorem tohoto stanoviska). Viz Beck, C. H., EU *Immigration and Asylum Law. Commentary on EU Regulations and Directives*, K. Hailbronner (ed.), Hart, Nomos, 2010 (viz kapitola III, poznámka k článku 3, body 5 a 6) a Schaffrin D., „Which standard for family reunification of third-country nationals in the European Union?“, v *Immigration and Asylum Law of the EU: current debates*, ved. Carlier, J.-Y., Bruylant, Brusel, 2005, s. 90 a násl. (viz s. 102).

22 — Viz bod 4.4 odst. 2 sdělení Komise.

příjmy udržet, mají-li být považovány za „stálé“ a „pravidelné“ ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. c) této směrnice [23]. Je tedy věcí členských států, aby tuto metodu hodnocení vymezily a aby určily, po jak dlouhou dobu si musí osoba usilující o sloučení rodiny udržet finanční příjmy, které má k dispozici, poté, co bylo povoleno sloučení rodiny [24].

38. Soudní dvůr nicméně rozhodl, že „[j]elikož sloučení rodiny platí jako obecné pravidlo, musí být [možnost] stanovená v čl. 7 odst. 1 návětí a písm. c) směrnice vykládána striktně“ a že „prostor pro uvážení přiznaný členským státům jimi nesmí být užíván takovým způsobem, který by ohrožoval cíl směrnice, jímž je usnadnit sloučení rodiny“ [25]. V této souvislosti bych rád uvedl, že sloučení rodiny platí jako „obecné pravidlo“ proto, že se jedná o právo. Soudní dvůr již totiž rozhodl, že čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/86, podle něhož členské státy „povolí“ vstup a pobyt některých rodinných příslušníků, „ukládá členským státům přesně vymezené pozitivní povinnosti, kterým odpovídají jasně definovaná *subjektivní práva*, jelikož jim v případech určených směrnicí ukládá povolit sloučení některým rodinným příslušníkům osoby usilující o sloučení rodiny, aniž by mohly uplatnit svůj prostor pro uvážení“ [26].

39. Z judikatury kromě toho vyplývá, že možnost, jež členským státům přiznává čl. 7 odst. 1 návětí a písm. c) směrnice 2003/86, aby vyžadovaly, aby osoba usilující o sloučení rodiny měla stálé, pravidelné a dostatečné finanční příjmy, musí být vykládána ve světle práva na respektování rodinného života [27]. Taková možnost musí být uplatňována rovněž v souladu se zásadou proporcionality [28]. A konečně je zapotřebí zohlednit článek 17 směrnice 2003/86, který vyžaduje konkrétní přezkum situace každého žadatele [29].

40. Vzhledem k tomu, že možnost členských států, aby požadovaly prokázání stálých, pravidelných a dostatečných finančních příjmů, musí být vykládána striktně, je samozřejmé, že striktně je třeba vykládat i možnost členských států stanovit, že jejich příslušné orgány provedou z toho plynoucí prognózu týkající se těchto příjmů. I tato možnost musí být uplatňována v souladu se zásadou proporcionality a s článkem 17 směrnice 2003/86.

41. Připomeňme si, že v projednávané věci čl. 54 odst. 2 první pododstavec královského nařízení č. 557/2011 stanoví, že si osoba usilující o sloučení rodiny musí udržet finanční příjmy dostatečné pro výživu svých rodinných příslušníků během roku následujícího po datu podání žádosti o sloučení rodiny a že pravděpodobnost udržení těchto příjmů po zmíněnou dobu se odhadne s ohledem na jejich vývoj během šesti měsíců předcházejících datu podání žádosti.

23 — Viz bod 28 tohoto stanoviska.

24 — Připomínám, že podle čl. 16 odst. 1 návětí a písm. a) směrnice 2003/86, který je uveden v bodě 31 tohoto stanoviska, členské státy „mohou“ odejmout povolení k pobytu rodinným příslušníkům, pokud osoba usilující o sloučení rodiny již nemá finanční příjmy dostatečné pro jejich výživu. Jedná se tedy o možnost členských států, a nikoli o povinnost. Směrnice 2003/86 tedy nemůže být vykládána v tom smyslu, že členské státy musí požadovat, aby osoba usilující o sloučení rodiny prokázala, že má finanční příjmy dostatečné pro výživu svých rodinných příslušníků *po celou dobu pobytu* těchto rodinných příslušníků na území přijímajícího členského státu, tj. až do okamžiku, kdy tito rodinní příslušníci splní podmínku týkající se pětiletého pobytu, která jim umožní požádat o samostatné povolení k pobytu. Členským státům nebrání nic v tom, aby při přezkumu žádosti o sloučení rodiny požadovaly pouze to, aby osoba usilující o sloučení rodiny prokázala, že bude mít finanční příjmy dostatečné pro výživu svých rodinných příslušníků například po dobu dvou let po podání žádosti. V témže smyslu vyznívají i přípravné práce ke směrnici 2003/86, na něž odkazuje poznámka pod čarou 18 tohoto stanoviska.

25 — Rozsudky Chakroun (C-578/08, EU:C:2010:117, bod 43), jakož i O a další (C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, bod 74), a mé stanovisko přednesené ve věci Noorzia (C-338/13, EU:C:2014:288, bod 44). V souvislosti s čl. 7 odst. 2 směrnice 2003/86 viz rovněž rozsudek K a A (C-153/14, EU:C:2015:453, bod 50), a co se týče směrnice 2003/109, rozsudek Kamberaj (C-571/10, EU:C:2012:233, bod 86).

26 — Rozsudek Parlament v. Rada (C-540/03, EU:C:2006:429, bod 60) (kurziva provedena autorem tohoto stanoviska). Viz rovněž rozsudky Chakroun (C-578/08, EU:C:2010:117, bod 41), O a další (C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, bod 70) a K a A (C-153/14, EU:C:2015:453, bod 46). A konečně viz Beck, C. H., EU *Immigration and Asylum Law. Commentary on EU Regulations and Directives*, K. Hailbronner (ed.), Hart, Nomos, 2010, s. 171–172.

27 — Rozsudky Chakroun (C-578/08, EU:C:2010:117, bod 44) a O a další (C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, bod 77).

28 — V souvislosti s čl. 7 odst. 2 směrnice 2003/86 viz rozsudek K a A (C-153/14, EU:C:2015:453, bod 51). V souvislosti se směrnicí 2003/109 viz rovněž rozsudek Komise v. Nizozemsko (C-508/10, EU:C:2012:243, bod 75).

29 — Rozsudek Chakroun (C-578/08, EU:C:2010:117, bod 48). V souvislosti s čl. 7 odst. 2 směrnice 2003/86 viz rozsudek K a A (C-153/14, EU:C:2015:453, body 58 až 60).

42. Pokud jde o dobu jednoho roku, po kterou si na základě španělské právní úpravy musí osoba usilující o sloučení rodiny udržet dostatečné příjmy, nepovažuji tuto dobu za nepřiměřenou. V tomto ohledu připomínám, že během přípravných prací ke směrnici 2003/86 navrhly některé delegace delší lhůty trvající od dvou do pěti let. Připomínám rovněž, že některé členské státy navrhly, aby se doba, po kterou musí osoba usilující o sloučení rodiny splňovat podmínku týkající se finančních příjmů, stanovenou v čl. 7 odst. 1 návětí a písm. c) směrnice 2003/86, řídila délkou pobytu, jež rodinným příslušníkům této osoby umožňuje získat samostatné povolení k pobytu, které již nebude závislé na povolení k pobytu osoby usilující o sloučení rodiny, a která podle čl. 15 odst. 1 této směrnice trvá nejdéle pět let [30].

43. Co se týče metody, která by měla být použita pro účely posouzení, zda si osoba usilující o sloučení rodiny udrží příjmy, které má k dispozici, po dobu jednoho roku od podání žádosti, neshledávám, jak by mohlo zohlednění vývoje příjmů osoby usilující o sloučení rodiny během předcházejících šesti měsíců narušit cíl směrnice 2003/86 nebo její užitečný účinek. Zohlednění delšího období, například jednoho roku, by nemuselo být pro osobu usilující o sloučení rodiny a její rodinné příslušníky nutně příznivější. Takové zohlednění by bylo příznivější, pokud by například tato osoba pracovala sedm měsíců předtím, než přišla o zaměstnání, a nové zaměstnání by nalezla o čtyři měsíce později [31]. Toto zohlednění by však příznivější nebylo, pokud by tato osoba v uplynulém roce odpracovala před podáním žádosti pouze pět měsíců [32].

44. V projednávané věci podal Mimoun Khachab žádost o sloučení rodiny dne 20. února 2012. Z předkládacího usnesení vyplývá, že během předcházejících šesti měsíců odpracoval pouze 63 dnů (pro podnik Construcciones y distribuciones constru-label SL) [33]. Pokud je tomu skutečně tak, nelze se podle mého názoru domnívat, že má finanční příjmy dostatečné pro výživu své manželky po jejím vstupu na území Španělska. Uvádím však, že Mimoun Khachab je podle všeho držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a že uvádí, že odváděl ve Španělsku příspěvky po dobu více než pěti let, což by mělo znamenat, že má pravidelné příjmy nebo že je alespoň měl v době, kdy mu bylo uděleno toto povolení. Rád bych rovněž poukázal na to, že dne 26. listopadu 2012 znovu získal zaměstnání, což je okolnost, kterou podle všeho předkládající soud nesmí na základě vnitrostátních procesních pravidel zohlednit.

45. Je tedy věcí předkládajícího soudu, aby s ohledem na tyto skutkové okolnosti při dodržení zásady proporcionality a na základě přezkumu osobní situace Mimouna Khachaba podle článku 17 směrnice 2003/86 posoudil, zda je pravděpodobné, že dotyčný má finanční příjmy dostatečné pro výživu své manželky, a v kladném případě, zda je pravděpodobné, že si tyto příjmy udrží i poté, co bude povoleno sloučení rodiny.

IV – **Závěry**

46. Na základě všech výše uvedených úvah navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na otázku položenou Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Vrchní soud autonomní oblasti Baskicko) takto:

„1) Článek 7 odst. 1 směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny, vykládaný ve spojení s čl. 16 odst. 1 písm. a) a s čl. 3 odst. 1 této směrnice, nebrání tomu, aby členské státy povolily svým příslušným orgánům provést prognózu týkající se finančních příjmů,

30 — Viz poznámka pod čarou 24 tohoto stanoviska.

31 — Pokud by referenční období představovalo jeden rok před podáním žádosti, osoba usilující o sloučení rodiny by odpracovala osm ze dvanácti měsíců. Pokud by naproti tomu toto období představovalo šest měsíců před podáním žádosti, odpracovala by dva měsíce ze šesti.

32 — Pokud by referenční období představovalo jeden rok před podáním žádosti, osoba usilující o sloučení rodiny by odpracovala pět ze dvanácti měsíců. Pokud by naproti tomu toto období představovalo šest měsíců před podáním žádosti, odpracovala by pět měsíců ze šesti.

33 — Viz bod 18 tohoto stanoviska.

které má osoba usilující o sloučení rodiny, tedy zohlednit nejen pouze finanční příjmy, které má osoba usilující o sloučení rodiny při podání žádosti o sloučení rodiny, ale rovněž finanční příjmy, které bude mít po podání této žádosti.

2) Možnost příslušných orgánů dotyčného členského státu provádět prognózu finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny nesmí narušovat cíl sledovaný směrnicí 2003/86, jímž je usnadnit sloučení rodiny, a musí být uplatňována v souladu se zásadou proporcionality a s článkem 17 směrnice 2003/86, zejména pokud jde o dobu, po kterou si osoba usilující o sloučení rodiny musí udržet finanční příjmy, které má k dispozici.“